

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **P. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 6. 2005, č. j. 7 Ca 72/2004 – 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (náměstka Ministra vnitra) ze dne 18. 4. 2003, č. j. OSZ-27-21/OM-Mu-2003, bylo jako nedůvodné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ze dne 10. 2. 2003, č. j. OSZ-58842-10/VD-S1-2003, jímž uvedený správní orgán I. stupně rozhodl o zániku nároku žalobce na příspěvek za službu podle ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a to k datu 27. 3. 2003, s odůvodněním, že pro výplatu příspěvku za službu po uvedeném datu není zákonné opory, neboť podle ustanovení § 116 odst. 4 citovaného zákona příspěvek za službu nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod; tento nárok vznikl žalobci dnem 28. 3. 2003 při dosažení věku 55 let.

Žalobou podanou k poštovní přepravě dne 13. 4. 2004 se žalobce domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 4. 2003, jímž mu byla zastavena výplata příspěvku za službu ve výši 7503 Kč měsíčně a současně požadoval, aby soud uložil žalovanému povinnost vyplácet mu příspěvek za službu až do doby, kdy zažádal o starobní důchod a aby soud uložil žalovanému povinnost uhradit žalobci dlužnou částku za dobu od 28. 3. 2003 do doby vynesení rozsudku s 3 % úrokem a tento příspěvek valorizoval podle příslušných směrnic Ministerstva financí. Požadoval též náhradu nákladů řízení.

Usnesením ze dne 3. 6. 2005, č. j. 7 Ca 72/2004 – 32 Městský soud v Praze žalobu odmítl pro opožděnost. Poukázal na ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož lze podat žalobu

do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou; lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Protože v dané věci zákonná lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce, přičemž žalobci bylo písemné vyhotovení rozhodnutí doručeno dne 28. 4. 2003, skončil běh lhůty pro podání žaloby dne 28. 6. 2003. Žaloba však byla u soudu podána až dne 13. 4. 2004, tudíž po uplynutí zákonné lhůty. Proto soud žalobu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděně podanou. Městský soud v Praze dále poznamenal, že ve správním soudnictví není přípustné, aby soud uložil žalovanému povinnost vyplácet příspěvek za službu a rozhodl o tvrzeném dlužném příspěvku za službu s úroky z prodlení, neboť k uložení této povinnosti nemá dostatek pravomoci. Ve správním soudnictví totiž v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu může soud rozhodnout pouze tak, jak je uvedeno v ustanovení § 78 s. ř. s. Proto část žaloby, v níž se žalobce domáhal uložení této povinnosti, musí být odmítnuta pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Na toto usnesení reagoval žalobce podáním, které označil jako 1) návrh žalobce k č. j. 7 Ca 72/2004 – 32, a 2) případné odvolání proti usnesení ze dne 3. 6. 2005, č. j. 7 Ca 72/2004 – 32. K bodu 1) navrhl Městskému soudu v Praze, aby usnesením ve věci žalovaného (domáhání se zrušení jeho rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně) přiznal žalobci odkladného účinku, neboť se domnívá, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něho znamenaly nenahraditelnou újmu psychickou, když je přesvědčen, že žalovaný pochybil v rozhodnutí o zastavení vyplácení příspěvku za službu (rozhodl ve smyslu § 116, ačkoliv mělo být rozhodnuto ve smyslu § 118 zákona č. 186/1992 Sb.). Nevyplácením příspěvku je navíc do současné doby žalobci způsobena škoda nejméně 150 000 Kč, což pro něho představuje značnou újmu finanční. Žádal, aby ještě před tím, než rozhodnutí ze dne 3. 6. 2005 nabude právní moci, byl akceptován jeho návrh uvedený pod bodem č. 1 a v intencích zde uvedených Městský soud v Praze rozhodl. Pokud pak nebude akceptován tento návrh, podává proti rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 3. 6. 2005 kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu.

Usnesením ze dne 21. 7. 2005, č. j. 7 Ca 72/2004 – 37, uložil Městský soud v Praze stěžovateli, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení odstranil vady podané kasační stížnosti ze dne 14. 6. 2005 tak, aby obsahovala označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů se toto rozhodnutí napadá a údaj, kdy bylo rozhodnutí stěžovateli doručeno (§ 106 odst. 1 s. ř. s.). Protože podání žalobce, jímž je napadáno usnesení Městského soudu v Praze o odmítnutí žaloby pro opožděnost takové náležitosti postrádá, byl žalobce vyzván v zákonné lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy k jejich doplnění s tím, že jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Stěžovatel byl upozorněn, že pokud nebude podaná kasační stížnost ve stanovené lhůtě doplněna, soud předloží věc Nejvyššímu správnímu soudu, který ji může odmítnout podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. Usnesení – výzva k odstranění vad podání byla doručena do vlastních rukou stěžovatele dne 5. 8. 2005, jak o tom svědčí číselný záznam na doručence od obálky, která usnesení obsahovala. Spolu s usnesením bylo stěžovateli doručeno sdělení Městského soudu v Praze, že řízení před tímto soudem bylo vydáním usnesení, jímž se žaloba zamítá a jímž bylo rozhodnuto o nákladech řízení, skončeno. Právní moci nabylo toto usnesení dnem doručení účastníkům řízení. Proto již Městský soud v Praze nemůže přiznat žalobě odkladný účinek.

Přípisem ze dne 27. 7. 2005 vyzval Městský soud v Praze stěžovatele, aby podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení výzvy

zaslal soudu originál plné moci právního zástupce, který jej bude v řízení o kasační stížnosti zastupovat. Současně jej poučil, že o ustanovení zástupce může požádat soud a za tím účelem proto posílá stěžovateli formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“ se žádostí, aby jej vyplněný a potvrzený předložil podepsanému soudu ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Současně s touto výzvou bylo stěžovateli zasláno usnesení (ze dne 27. 7. 2005, č. j. 7 Ca 72/2004 – 40), jímž byl stěžovatel vyzván, aby do tří dnů od jeho doručení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 3000 Kč s tím, že pokud nebude ve stanovené lhůtě soudní poplatek zaplacen, bude řízení o kasační stížnosti zastaveno. Obě písemnosti byly doručeny do vlastních rukou stěžovatele dne 5. 8. 2005.

Protože stěžovatel na výzvy soudu ve stanovených lhůtách nereagoval, předložil Městský soud v Praze spis k rozhodnutí o kasační stížnosti přípisem ze dne 14. 9. 2005 Nejvyššímu správnímu soudu. V předkládací zprávě poznamenal, že stěžovatel není v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem a že vady kasační stížnosti se vzdor snaze soudu nepodařilo odstranit. Protože kasační stížnost neobsahuje žádné stížní body, nebylo uvedeným soudem rozhodováno o soudním poplatku z kasační stížnosti (zřejmě o zastavení řízení pro jeho nezaplacení), neboť podle názoru Městského soudu v Praze má přednost rozhodnutí o odmítnutí kasační stížnosti pro nedostatek podání. Z tohoto důvodu nebyla kasační stížnost doručována ani ostatním účastníkům řízení.

Podaná kasační stížnost musela být Nejvyšším správním soudem odmítnuta, a to z následujících důvodů.

Podle ustanovení § 105 odst. 5 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. musí kasační stížnost, kromě obecných náležitostí podání, obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno, přičemž ustanovení § 37 s. ř. s. platí obdobně.

Podle ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s., nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.

Podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví mu k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

Výše citovaným ustanovením soudního řádu správního koresponduje postup Městského soudu v Praze poté, co obdržel podání stěžovatele ze dne 14. 6. 2005. Je nutno připustit, že jde o podání nejasné, v němž zcela chyběly náležitosti kasační stížnosti. Proto Městský soud v Praze správně vyzval stěžovatele usnesením ze dne 21. 7. 2005,

č. j. 7 Ca 72/2004 – 37 k odstranění nedostatků kasační stížnosti ve lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy a současně jej poučil, jakým způsobem je třeba doplnění provést. Stěžovatel byl rovněž poučen o následcích nevyhovění takové výzvě, tj. o tom, že Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne.

Další výzvou ze dne 27. 7. 2005 byl stěžovatel v souladu s ustanovením § 105 odst. 2 s. ř. s. (a v souladu s poučením o povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti, kterého se stěžovateli dostalo již usnesením ze dne 3. 6. 2005, č. j. 7 Ca 72/2004 – 32) vyzván, aby zaslal soudu originál plné moci právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti a byl též poučen o možnosti požádat o ustanovení tohoto zástupce soud. Stěžovatel však ve stanovené lhůtě na výzvu soudu nereagoval (nedoložil plnou moc udělenou advokátovi pro toto řízení, ani nevrátil vyplněný formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“). Neodstranil ani vady kasační stížnosti ve smyslu poučení uvedeného v usnesení soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 7 Ca 72/2004 – 37. Protože nedostatek podmínky řízení, jímž je ve smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. povinné zastoupení advokátem, nebyl ve stanovené lhůtě odstraněn a protože stěžovatel neodstranil ani vady podané kasační stížnosti, přičemž pro tyto nedostatky nebylo možné v řízení pokračovat, musel Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele odmítnout, jednak podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (pro nedostatek podmínek řízení), jakož i podle § 37 odst. 5 téhož zákona (pro neodstranění vad podání). Obě tato ustanovení byla pro řízení o kasační stížnosti použita ve smyslu § 120 s. ř. s. Přitom Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovatel byl Městským soudem v Praze výslovně poučen o následcích nevyhovění výzvě, tj. o možnosti odmítnutí jeho kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem.

Pro úplnost, nad rámec potřebného odůvodnění, Nejvyšší správní soud dodává, že zvažoval v dané věci též možnost vrácení spisu Městskému soudu v Praze k rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, k němuž je podle ustanovení § 3 odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, povolán krajský soud (Městský soud v Praze). K vrácení spisu Městskému soudu v Praze však Nejvyšší správní soud nepřistoupil, neboť dospěl k závěru, že řízení o příspěvku za službu podle zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, tedy i rozhodnutí o zániku nároku na něj (odst. 4 citovaného zákonného ustanovení) je ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích od poplatku osvobozeno. Podle uvedeného ustanovení se od poplatku osvobozují řízení ve věcech důchodového pojištění (zabezpečení), nemocenského pojištění (péče), státní sociální podpory, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, sociální péče a státních dávek. Nejvyšší správní soud má za to, že zmíněný příspěvek je státní dávkou ve smyslu citovaného ustanovení. Vyplývá to nejen z toho, že je vyplácen ze státního rozpočtu, ale že svým způsobem jde o dávku obdobnou dávkám důchodového pojištění či zabezpečení (nejvíce se blíží dávce důchodu za výsluhu let, který se přiznával podle předpisů platných před účinností zákona č. 155/1995 Sb. osobám v zákonech o sociálním zabezpečení vyjmenovaným, např. letcům, výsadkářům, sólistům opery apod., jestliže skončily zaměstnání v těchto profesích, a to po stanovené době zaměstnání bez zřetele na věk pracovníka). O takovémto charakteru dávky svědčí i skutečnost, že příspěvek nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod a že při souběhu nároku na příspěvek (na straně jedné) a na starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod (na straně druhé) náleží oprávněnému podle jeho volby buď příspěvek, nebo důchod. Stěžovatel neměl být tudíž podle názoru Nejvyššího správního soudu k zaplacení soudních poplatků ať již za řízení o žalobě nebo za řízení o kasační stížnosti vůbec vyzván.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu